

GÖY QURŞAĞI

uşaq
jurnalı

4 (52)
iyul-avqust
2015

MƏNİM rəng dünyam

Rəşidbəy
Əfəndizadə

KİRPİ VƏ DOVŞAN

Bir günü Kirpiyə dedi Dovşan
“Bədənin hər yerin basıbdı tikan.
Sən məgər üstü başə baxmırsan?
Tikan içrə məgər darıxmırsan?
Gey mənim eşməyim kimi kürkü,
Yumuşaq, yaxşı, yox pası, çirki”.
Verdi Kirpi cavab Dovşana,
Dedi eybini bu qanmaz heyvana:
“Yaxşı eşmək mənim nə hacətim,
Batmasın canavar dişi ətimə”.

İLİN DÖRD FƏSLİ

Qar gedər, yer açılar,
Göydən yağış saçılar.
Bil, bu hansı fəsildir,
Çəmən, çiçək açılar?

Quşlar bala balalar,
Maldar ot, ələf çalar.
Bil, bu hansı fəsildir,
Sümbül çıxar, dən olar?

Meyvə dəyib dərilər,
Xırman, taxıl döyülər.
Bil, bu hansı fəsildir,
Aləm behiştə dönər?

Qar aləmi ağardar,
Xalq malın dama salar.
Bil, bu hansı fəsildir,
Hər evdə ocaq yanar?

Dünyada cəmi neçə dil var?

Fransız Elmlər Akademiyasının hesablamalarına görə müasir insanlıq təxminən 3000 dildə danışır. Əgər dialektləri də nəzərə alsaq, bu rəqəm 5000 olur. Beləliklə, hər bir milyon əhaliyə bir dil və dialekt düşür.

Ən sadə dil və ən çətin dil...

Bu suala cavab vermək o qədər də asan deyil, belə ki, hər dilin öz xüsusiyyətləri var. Məsələn, tabasaran dilində 48 hal, kabardin dilində 28 şəxs əvəzliyi, ubıx dilində 80 samit və cəmi 1 dənə sait səs, sedanq dilində isə 55 sait səs var.

Çukça, lopar-saami, nens dillərində “qar” sözü yoxdur, amma qarın “quşbaşı”, “alaçalpov”, “lopa-lopa”, “narın” kimi müxtəlif növlərinin adı var.

Əgər çinli beş dəfə müxtəlif intonasiyalarla “ma” hecasını təkrarlasa, “Ata kömək edin, qarşıda quduz it var”, - demək istəyir.

Şimal xalqı olan nivxaların dilində uzun, gödək və yumru əşyaları saymaq üçün müxtəlif saylar mövcuddur.

Yeni Qvineya yaxınlığındakı bir arxipelaqın xalqının dilində qara rəngin adı yoxdur, amma çoxlu sayda çalarlarının bənzətməsi var. Məsələn, “qarğa kimi qapqara”, “filan ağacın yanıb kömürə dönmüş qozası kimi” və s.

Müasir uels dilində hələ də qəhvəyi rəngin adı yoxdur.

Ən çox istifadə edilən dil hansıdır?

Çin dilinin mandarin qolu ən çox danışılan dildir. Bu dildə 885 milyon insan ünsiyyət qurur. İspan dili ikinci yerdədir — 332 milyon istifadəçi ilə, ingilis dili çox az fərqlə üçüncü yerdədir — 322 milyon. Rus dili 170 milyonla yeddinci yerdədir.

Ən çox dilli ölkə hansıdır?

Bəzən hətta ən kiçik ölkənin daxilində insanlar bir-birini başa düşmür. Çünki müxtəlif dillərdə danışirlar. Papua-Yeni Qvineyada 500 müxtəlif dil eşitmək mümkündür. Bu bütünlükdə mövcud olan dillərin 10%-i deməkdir. Bu onunla izah olunur ki, insanlar hündür dağlarla ayrılmış vadilərdə, bir-birindən təcrid olmuş vəziyyətdə yaşayırlar.

Sakit okean adalarının
halkları “mənim qardaşım”,
“sənin atan” demək
maburiyyətindədirlər.
Çünki onların dilində sadə
“qardaş” və “ata”
sözləri yoxdur.

Heç bir avstriyalı
deməz ki, “O tapıda
ağac var, onun altında quş
var”. O, mütləq ağacın və quşun
adını deməlidir.” O tapıda evkalipt
ağacı var, onun altındakı –
dəvaquşudur”.

ANA DİLİMİZİ SEVƏK, QORUYAQQ

Ən çətin və ən asan, ən çox işlənən və ən unudulmuş dillər haqqında danışdıq... Bəs öz dilimiz?! Bizə əzizdən əziz, nəğməli, bayatılı, laylı dilimiz...

İyulun 30-da 1 avqust Əlifba Günü münasibətilə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında "Ana dilimizi sevək, qoruyaq" adlı tədbir keçirildi.

Tədbirdə Ankara, Avropa, Gənc İstedadlar liseyinin, 44 və 164 sayılı tam orta məktəbinin şagirdləri, Nərimanov rayonu, 183 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının uşaqları çıxış etdi.

Kitabxananın direktoru Şəhla Qəmbərova tədbiri açıq elan edərək bildirdi ki, Ana dilimizin inkişafına dövlətin həmişə xüsusi diqqəti və qayğısı olub. Azərbaycan dilinin hərtərəfli inkişafı, işlək dilə çevrilməsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin dilin qorunmasına yönələn düşünülmüş siyasətinin nəticəsidir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 2001-ci ildə imzaladığı fərmana əsasən avqustun 1-i Respublikamızda Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü kimi qeyd edilir. Sonra tədbirin qonağı, çoxsaylı uşaq kitablarının və bağçayaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş "Bapbalaca əlifba" kitabının müəllifi yazıçı Sevinc Nuruqızı uşaqları bu gözəl bayram münasibətilə təbrik etdi.

Söz balacalara verildi. Öncə Aygün Balın "Meşədə əlifba bayramı" səhnəcini göstərdi. Uşaqlar Sevinc Nuruqızının hərflərə həsr olunmuş şeirlərindən ibarət kompozisiya ilə çıxış etdilər. Daha sonra tədbir iştirakçıları "Əlifbanı yaradan müəllim" adlı "Kəpəz Müstəqil Teleradio Şirkəti" nin istehsalı olan filmi izlədilər. Film Azərbaycanda ilk milli əlifbanın yaradıcısı, rəssam, müdərris və mütəfəkkir Mirzə Abbas Abbaszadənin keçdiyi şərəfli və əziyyətli həyat yolundan bəhs edirdi.

Sonda balaca aktyorlara kitab və jurnallar hədiyyə edildi.

Düyü unundan KÖKƏLƏR

Yaponiya

Biri vardı, biri yox. Bir qoca nənəylə baba vardı. Onlar bütün günü işləyər, güc-bəla ilə bir qarın çörəkpulu qazanardılar. Günlərin bir günü baba meşəyə çırpı gətirməyə getdi. Elə bir az çırpı yığımışdı ki, qulağına qarmaqarışiq səslər gəldi:

– Al gəldi... Al... Sənin mənə gücün çatmaz.

– Mən... Vuraram dəyərsən yerə. Al, al...

Baba ətrafa boylandı. Heç kəs yox idi. Bəs onda bu səs haradan gəlirdi?

Sonra otların tərpendiyini hiss etdi. Ora yaxınlaşdı. Otların arasında iki siçan döyüşürdü. Sumaçı siçanlardan biri arıq idi, biri kök. Kök siçan arıqdan güclü idi. Zərbələri daha qüvvətli idi. Arıq siçanın ona zərbə vurmağa gücü çatmırdı. Baba siçanların ikisini də tanıdı. Arıq onların evinin siçanı idi. Kök qonşudakı dövlətli evin.

Baba çırpı şələsini çiyinə alıb evə gəldi. Meşədə şahidi olduğu hadisəni nənəyə danışib dedi:

– Nəsə bir tədbir tökmək lazımdır. Bizim evdə yaşayan siçan çox zəifdir. Bəlkə düyü unundan

bir kökə bişirəsən, qoyaq yuvasının qabağına, götürüb yesin. Bir az ətə-qana gəlsin.

Nənə razılaşdı. Kisanin dibində qalmış bir ovuc undan kökə bişirdi. Kökəni siçanın yuvasının ağzına qoyub yadılar. Səhər yuxudan durub gördülər ki, kökə yoxdur.

Axşamüstü baba yenə də meşəyə çırpı gətirməyə yollandı. O yerə çatanda siçanlar yadına düşdü. Boylandı. Yaxınlıqdakı otlar tərpanirdi:

– Algəldi. Cavab ver görüm necə verirsən. Al...

– Dayan. Elə vurma... Yavaş ol.

Bu dəfə vuran arıq siçan idi. Kök siçan ona güc gələ bilmirdi. Sonra baba onların arasında gedən söhbəti eşitdi:

– Axı dünən sən gücsüz və zəifidin. Nə oldu birdən-birə belə qüvvətləndin?!

– Dünən sahibim yuvamın ağzına düyü unundan bişirilmiş ləzzətli kökə qoymuşdu. Yedim gücləndim.

– Düyü unundan... dadlı olar. Mən də istəyirəm. – Pişik ləzzətlə dodaqlarını yaladı. – Olar, axşam mən də gəlim kökə yeməyə?!

– Yox, dostum, mən sənə söz verə bilmərəm. Çünki sahiblərim çox kasıbdırlar. Onların iki siçan yemləməyə gücləri çatmaz.

Sonra siçanlar hərəsi bir daşın üstündə oturdu. Kök siçanı düyü unundan bişirilmiş kökə yemək həvəsi rahat buraxmırdı. Nəhayət, o dedi:

– Qulaq as, gör nə deyirəm. Mənim sahibimin pulu çoxdur. Hər gecə mən sənə bir qızıl pul gətirim, əvəzində sən mənə bir düyü kökəsi ver.

Arıq siçan razılaşdı.

Baba siçanların söhbətini eşidib tez evə qayıtdı. Əhvalatı nənəyə danışdı. Qərara aldılar ki, bu gecə siçan yuvasının ağzına iki kökə qoysunlar. Nənə qonşudan borc aldığı düyü unundan ləzzətli kökələr bişirdi. Söhrə siçanların hərəsinə bir dənə qırmızı döyüş kəməri tikib kökələrlə birlikdə yuvanın girəcəyinə qoydu. Axşam kök siçan gəldi. Qızıl pulu verib kökənin birini aldı. Yeyib doyandan sonra kəməri belinə bağladı. Səhəri gün baba belinə qırmızı kəməri bağlamış siçanların suma döyüşünü seyr etdi və onların söhbətini eşitdi:

– Kökə ləzzətli idi. Axşam yenə gələcəyəm.

– Gəl, amma qızıl pul gətirməyi unutma!

O gündən nənə hər səhər düyü unundan iki yupyumru, qıpqırmızı kökə bişirdi. Hər axşam siçanlar kökələri yeyib, əvəzində nənənin yastığının altına bir qızıl pul qoydular. Nənəylə baba dövlətli oldular, siçanlar isə tox.

GAH GÖRÜNƏN, GAH DA İTƏN YOL

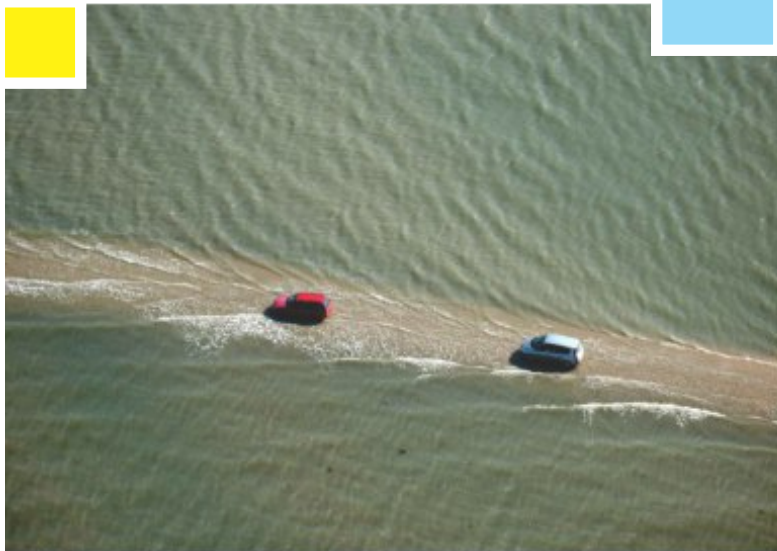
İtalyan uşaq yazıçısı Canni Rodarinin "Heç yerə aparmayan yol" hekayəsini yəqin ki oxumusan. Oxumamısan? Eybi yoxdur, onda "Göy qurşağı"nın bu sayında oxuyarsan". Amma indi sənə çox qəribə bir yol haqqında danışacam. Gah görünən, gah da itən yol haqqında...

Bu yol gündə iki dəfə gözəgörünməz olur. Yəni suda batır...

Passaj dyu Qua — Fransanın materik hissəsini Nuarmut adası ilə birləşdirən boğazın dibində salınmış yoldur. Bu yol yalnız gündə iki dəfə — çəkilmələrdən sonra bir neçə saat müddətində hərəkət üçün yararlı olur. Qalan zaman ərzində qabarmalar onu 4 metr hündürlüyündə suyun altında qoyur.

Çəkilmə zamanı peyda olan bu yol materik ilə ada arasında yeganə əlaqə vasitəsidir. Bu yolun layihəsi ilk dəfə 1701-ci ildə ölkə xəritəsində qeyd edilib. 1840-cı ildə isə ilk dəfə çay daşından salınan bu yol həm atlılar, həm də arabalar üçün əlverişli keçid yeri olub. İndi isə günün əksər vaxtı gözəgörünməz olan bu yolun uzunluğu 4,5 kilometrdir.

Yol uzun olmasa da, olduqca təhlükəlidir. Nəbələd adam üçün gedər-gəlməz də ola bilər. Yolun hər iki tərəfində qabarmaların dəqiq vaxtını göstərən cədvəl olmasına baxmayaraq, hər il onlarla adamı qəfil gələn su kütləsi yolun ortasında yaxalayır. Belələri üçün yol üzərində xilasətmə qüllələri tikilib ki, onlar bu qüllələrdə su çəkilənə qədər gözləyə bilsinlər. Amma bu yolda qabarmalarla rastlaşan avtomobilləri heç nə xilas edə bilmir...

Belə... Sənə yaxşı yol... Sən demə, babalarımız ona görə kimisə yola salanda belə deyirmişlər: "Yolun açıq olsun!"

HEÇ YERƏ APARMAYAN YOL

Canni
Rodari

12

Tərcümə etdi: **Sevinc Nuruqızı**

Sonuncu evlərin arxasında baş kənd yolu üç qola ayılırdı. Bir yol dənizə aparırdı. İkinci yol birbaşa şəhərə gedib çıxırdı. Üçüncü isə heç yerə aparmırdı. Martino bunu lap dəqiq bilirdi. Çünki kimdən soruşursa soruşsun yalnız bir cavab almışdı: "Bu yol heç bir yerə aparmır". Amma Martino əlavə suallar da vermişdi:

– Bəs, bu yol haraya gedib çıxır?

– Heç bir yerə. O, heç yerə getmir, anladın?

– Bəs, onda onu niyə salıblar?

– Onu heç kəs salmayıb. O, həmişə olub.

– Nə əcəb, heç kəs onun sonunadək getməyib ki, görsün hara aparıb çıxardır.

– Nə tərs adamsan?! Dedik ki, onun sonu yoxdur. Və o, heç yerə getmir.

– Axı haradan bilirsiniz. Sizlərdən heç kim o gedən yerə qədər getməyib. Əgər getməyibsə, bunu necə bilmək olar?!

Və o, elə inad və elə tərs idi ki, bir azdan kənddə hamı onu İnadkar Başlı Martino deyərək səsləməyə başladı. O, bu addan incimədi. Heç yerə aparmayan yol barədə düşüncələrini də davam etdirdi.

Belə düşünə-düşünə Martin o yaşa gəlib çatdı ki, daha babasının əlindən tutmadan yolu keçə bilirdi. Gözəl günlərin birində o, günəşlə birgə yuxudan oyandı, kənddən çıxdı və heç yerə aparmayan yol ilə getməyə başladı. O, ancaq irəli gedirdi. Yol isə getdikcə pisləşirdi. Tikanlı kollar ayaqlayını cırmaqlayır, çala-çökəklər çoxalırdı. Bir azdan tikanlı və tozlu kolluqları böyük ağaclar əvəz etdi. Ağaclar vəhşi bir həvəslə yolu başına götürmüş, ona elə bir qaranlıq kölgə salmışdılar ki, göz ayağın altını görməkdə çətinlik çəkirdi. Elə hissiyyat var idi ki, bu heç də yol deyil, qapqaranlıq tuneldir. Sıx yarpaqların arasından özünə güclə yer tapıb sızan günəş şüaları isə qaranlıq dənizdə mayakı xatırladırdı.

Martino isə bu qaranlıq yolla gedir, gedir, amma yolun sonuna çata bilmirdi. Hiss edirdi ki, daha irəliləməyə təqəti qalmayıb. Geri qayıtmaq vaxtıdır. Amma elə bu vaxt haradansa bir it peyda oldu. Martino iti görüb düşündü, əgər it varsa, deməli, yaxınlıqda ev və yaxud insan var.

İt də ona yaxınlaşdı, əllərini yaladı, quyruğunu ayaqlarına sürtdü, sonra yenə də heç yerə aparmayan yol ilə qaçmağa başladı. O, bir az qaçır, dayanıb quyruğunu yelləyə-yelləyə Martinoya baxır, yenə də qaçırdı:

– Gəlirəm, gəlirəm, - deyərək Martino onu sakitləşdirirdi. Onlar bu minvalla bir xeyli getdilər. Yavaş-yavaş ağaclar seyrəkləşir, yol işıqlanırdı. Heç yerə aparmayan yol ağır dəmir darvazaya və dəmir barmaqlıqlı hasara dirənəndə yox oldu. Martino alını dəmir arakəsmələrə dirəyib içəri baxdı və gördü ki, bağın ortasında bir saray var. Sarayın qapıları və pəncərələri taybatay açıqdır, bacalarından burula-burula tüstü qalxır. Yaraşıqlı məhəccərli eyvanda dayanan dünya gözəli bir xanım isə ona əl edir:

– Gəl, gəl, Martino İnadkar Baş.

– İşə bir bax, - deyərək Martino öz-özünə pıçıldadı. - Bu xanım məni haradan tanıyır?

Martino bir an belə vaxt itirmədən darvazanı açıb həyatə girdi. Qaç-qaç özünü sarayın açıq qapısından içəri saldı. Elə içəri girən kimi gördü ki, həmin o dünya gözəli xanım sarayın parıldayan pillələri ilə onu qarşılamaq üçün aşağı düşür. Qızın şən qəhqəhəsi isə bu möhtəşəm sarayın hündür divarları arasında cingildəyir. Martino qızı görüb baş əydi. Xanım ona baxıb yenə də güldü:

– Hə, Martino, sən hələ də inanmamısan ki, bu yol heç yerə aparmır?

– Əlbəttə, inanmamışam. Belə də şey olar ki, yol heç yerə aparıb çıxartmasın?

– Düz deyirsən, əsas odur ki, hər şeyin axırına çıxmaq üçün həvəs olsun. Gəl, gedək sənə sarayı göstərim.

Saray isə nə saray. Otaqların sayı-hesabı yoxdur. Eyvanlar üzü günəşə baxır. Otaqlar ağzına kimi ləl-cəvahiratla doludur. Yatmış gözəlin sarayında olduğu kimi. Burada nələr yox idi. Qiymətsiz almaz və yaqutlar, saysız-hesabsız qızıl-gümüş. Və bir də şən və dünya gözəli xanım. Martino bu şən gözəllə otaqları gəzir, onun səmimi qəhqəhələrini dinləyirdi. Hər şey çox yaxşı idi. Xanım elə hey deyirdi:

– Götür, Martino, nə istəyirsən götür. Lap çox, ürəyin nə qədər istəyir götür.

Martino da işini bilən adam idi. O, saraydan çıxanda bir araba ləl-cəvahirat götürə bilmişdi. Arabanı isə həmin o it sürürdü. İt atları necə lazımdır qovur, onlar yavaş-yavaş kimi bərkədən hürürdü.

Doğma kəndində isə artıq heç kəs Martinonu sağ görəcəyinə ümid etmirdi. İndi özünü təsəvvür edin, hamı Martinonu kəndin ortasında, qızıl və ləl-cəvahiratla dolu araba ilə birlikdə görəndə necə mat-məəttəl qaldı. Arabacı it isə gətirdiyi var-dövləti meydanın ortasında boşaldıb, elə sürətlə gözədən itdi ki, arxasınca toz-dumandan başqa bir şey qalmadı. Martino isə şən təbəssümlə gətirdiklərindən kənd camaatına payladı. Sonra isə əldə etdiklərindən gözü doymayanlar arabalarını sazlayıb heç yerə aparmayan kənd yolu ilə sərvətlər və milyonlar səltənətinə çatmaq üçün irəlilədilər. Amma heç kəs gedib o möhtəşəm sarayı və qəhqəhələr içində parı ldayan xanımı görə bilmədi. Kiminə tikanlı kollar, kiminə qaranlıq kölgə salan ağaclar mane oldu. Amma heç kəs bunu düşünmədi ki, elə yol var, onunla yalnız birinci dəfə gedən xoşbəxtliyə qovuşa bilər.

Kitab tramvayı

Çexiyanın Brno şəhərinin küçələri-
ni gecə-gündüz dolaşan bu tramvayın
yalnız bir məqsədi var: sərnişinlərə
elektron kitab oxumaq həvəsi aşıla-
maq. Bu tramvayda yaradılmış şə-
raitdən bəhrələnən hər bir sərnişin
yerli kitabxananın saytına daxil olub,
seçdiyi kitabdan istənilən hissəni
pulsuz yükləyə bilər.

14-15

KİTAB TIXACI

Melburnun küçələrindəki bu izdiham bu dəfə kitablardan yaranıb. Minlərlə işildaböcək-kitab Melburnun küçələrində əməlli-başlı tıxac yaradıb. Nə maşınlar, nə də insanlar onların üstü ilə keçməyə cəsarət etmir. Ayaq saxlayır və kitab seçirlər. Bu intellektual installyasiya ilə Luzinterruptus yaradıcı qrupunun üzvləri insanları kitabı sevməyə və kitab oxumağa dəvət edir. Bir qrup yaradıcı gəncin düşündüyü işıldayan kitab tıxacı insanları gözlərini kompüter və telefonlardan ayıraraq kitabın nəzər salmağa vadar edir.

LİBRERİA ALTA ACQUA SU ÜZƏRİNDƏ KİTAB MAĞAZASI

Bu mağazanın girişində yazılıb: "Dünyanın ən gözəl kitab mağazasına xoş gəlmisiniz". Mağazaya daxil olan hər kəs bu sözlərin doğruluğuna bir daha əmin olur.

Bəzən subasmalar olur. Həmin zaman alıcılar mağazaya rezin sapoqlarda girir. Suda boğulmaqdan qorxub kitabların üstündə burulub yatan pişikləri ehməlcə kənara qoyub almağa kitab seçən müştərilər burada olan şəraitdən məmnundurlar.

Bu kitab mağazası artıq çoxdan Venesiyaya gələn turistlərin sevimli məkanına çevrilib. Onlar tək-cə kitab

almaq üçün yox, mağazanı görmək üçün bura gəlirlər. Bu mağazadakı minlərlərlə kitabı Venesiyanın daşan kanallarından mağazaya sızan suda islanmaqdan və nəmlənməkdən qorumaq üçün 73 yaşlı sahibkar onları vannalara, ləyənlərə və hətta qandolalara (Venesiya kanallarında üzən kiçik qayıqlar) yığıb. "Qalxan su üzərindəki kitab mağazası"na gələn böyük maraqlı kitab tapmaq və bu unikal kitab məkanını görmək, balacalar isə mağaza sahibinin günü-gündən artan pişikləri ilə oynamaq məqsədi güdürlər.

Salam, sevimli "Göy qurşağı" jurnalı. Mən həm kitabxananın, həm də jurnalın daimi oxucusuyam. Bəzən oxuduğum nağıl, şeir və hekayə o qədər xoşuma gəlir ki, onu dostlarımla bölüşmək istəyirəm. Bu dəfə də elə oldu. Oxuduğum rəvayətdə qadınların zalım padşaha necə qalib gəldiklərinin şahidi oldum. Ağılın gücə qalib gəlməsi mənə heyran etdi. Və bu rəvayəti sizə göndərmək qərarına gəldim. Qoy bu jurnalın səhifəsində onu bütün dostlarım oxusun.

*Piriyeva Nərgiz
Ankara liseyi, 2-ci sinif şagirdi*

Zalım padşah və ağıllı qadınlar

Bir gün padşah istədi ki, bu dəfə sətənətinin kişiləri ilə vuruşsun. O artıq padşahlarla apardığı müharibələrdən bezmişdi. Öz camaatının da gücünü yoxlamaq istəyirdi. Və bir gün əhaliyə belə bir xəbər yayıldı ki, bütün qadınlar canlarından əziz nələri varsa, götürüb getsinlər. Ancaq kişilər qalsın.

Kənd tamamilə qadınlardan boşalandan sonra padşah hazırlaşib sarayından çıxdı. Yarağını-yasağını götürüb döyüş meydanına gəldi. Amma kişiləri görmədi və soruşdu:

– Bəs kişilər hanı?

Vəzir dedi:

– Qadınlar sizin sözlünüzə əməl ediblər.

Padşah bu sözlərdən heç nə başa düşmədi və soruşdu:

– Mən demişdim ki, qadınlar canlarından əziz nə varsa, onları götürüb getsinlər. Bəs kişilər hanı?

Vəzir ehtiyatla dedi:

– Siz elə bilirsiniz ki, qadınlara canlarından əziz şey qır-qızılları, ləl-cəvahiratları, pal-paltarlarıdır?! Yox, səhv düşünürsünüz. Qadınlara canlarından əziz ataları, qardaşları, ərləri və övladlarıdır.

Vəzirin bu sözlərini eşidəndən sonra padşah kədərləndi. Belə bir qərar verib kəndi boş qoyduğu üçün çox peşman oldu. Amma atalar demişkən: "Sonrakı peşmançılıq fayda verməz".

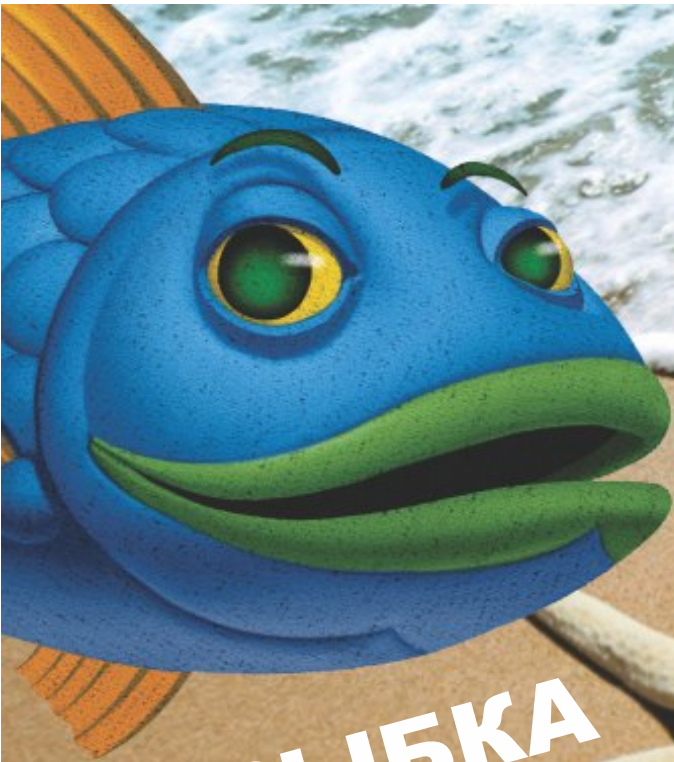

YAY TƏTİLİM!

Salam! İlk olaraq özümü tanıdım. Mənim adım Turaldır, 12 yaşım var. Bu il 6-cı sinifə başlayacağam. Atam zabıt, anam isə müəllimdir. Açıqcası mən də intizamlı olmalıyam, eh mənim də bu mövzuda müvəffəqiyyətli olduğum deyilə bilməz. Əslində onlar mənim intizamlı olmağımı, dərsi dinləməyimi istəyərlər. Dəslərim orta səviyyədədir. Babam məni Bakıdan yay tətlimi keçirməyim üçün İsmayılıya gətirdi. Qardaşım, ailəm və yoldaşlarım üçün darıxıram. Amma burada qohumlarım, dostlarım, babam və nənəmlə də xoşbəxtəm. Bakıda zamanımı çox səmərəli keçirdiyim deyilə bilməz. Bu il mən və mənim yaşdqlarım imtahanlardan uğurla keçmək üçün ilin sonuna qədər çalışdıq, yorulduq. Əlimizdən gələni etdik. Həqiqətən də yay tətlini gözəl keçirməyi haqq etdik. Hamımız yay tətli gəlsə deyə həvəslə gözlədik, ancaq indi baxıram ki, çoxumuz internet kafelərdə, kompüterin başında və ya televiziyanın qarşısına keçib qarınlarını şişirərək sözdə yay tətli keçirirlər. Özünü tənqid etmək lazım olsa, mən də eləyəm, amma daha az televiziya izləyir, daha az kompüterdən istifadə edirəm. Babama qalsa, bunların elektron cihazlar olduğunu, göz və bədən sağlamlığı baxımından çox zərərli olduğunu tez-tez mənə xatırladır. Buna görə babam evə girdiyində yenə mənə kompüter və ya TV izlərkən görməsin deyə diqqət edirəm.

Babam məni bu alışqanlıqdan qurtarmaq üçün bir təklif etdi. Mənə tapşırıq verdi. Xarici dil qabiliyyətimi artırmaq üçün turistlərə istiqamət və yer tərfi mövzusunda praktik cümlələri necə istifadə etmək üçün bir yol göstərdi. Babam haqlı idi. Əslində mən də eyni şeylərə vaxt sərf etməkdən bir az yorulmuşdum. Babamı çox istəyirəm, ona hörmət edirəm. Üstəlik mənə verdiyi tapşırığa başladıqdan sonra köməkçi olacağını da söylədi. Babamın düşüncə və təklifinin doğru və faydalı olacağına inandığımndan əvvəlcə bu yazını yazmağa başladım. Bu yazım, babamın ifadəsinə görə yerli bir jurnalda nəşr olunacaq. Beləcə mənim ilk jurnal yazım olacaq. Bunun üçün doğrusu çox həyəcanlıyam.

İsmayılıya az qala bir ildir gəlməmişdim. Anamın məni buraya göndərməsi həqiqətən mənim üçün bir sürpriz olmuşdu. Xalam oğlanları Elgün və Qəhrəmanla oyunlar oynadıq, birlikdə internet kafeyə getdik, İsmayılı meşələrini gəzdik. Amma bu mövzuda ən çox təşəkkür edəcəyəm insan yenə babamdır. Məni çox gözəl qarşılıyıb, tətli boyunca mənimlə maraqlandığı üçün, nənəmin mənə gözəl yeməklər bişirdiyi üçün çox təşəkkür edirəm. Və bu yazımı oxuduğunuz üçün siz oxuculara da təşəkkür edirəm.

Мария Шкурина

РЫБКА ТИРЛИ-ЛИ и подарок для мамы

В глубоком и солёном синем море жила-была маленькая рыбка по имени Тирли-ли вместе со своей мамой.

Однажды у мамы-рыбки был день рождения. Тирли-ли долго думала о том, чтобы подарить маме, и вдруг вспомнила, что мама-рыбка давно мечтала о красивой перламутровой жемчужине в розовой раковине. Итак, проснувшись рано утром, Тирли-ли отправилась на поиски жемчужины для мамы, в то время как та принялась готовить вкусный именинный пирог из водорослей.

Плыла Тирли-ли по морю, плыла, и вдруг ей встретилась рыба-прилипала.

- Здравствуй, рыба-прилипала, — поздоровалась рыбка Тирли-ли. — Не знаешь ли ты случайно, где найти красивую перламутровую жемчужину в розовой раковине?

- Что ты, Тирли-ли! Откуда мне знать? Мне главное прилипнуть к какому-нибудь гладкому камню или обломку корабля, а больше мне ничего и не надо. Жемчужины меня не интересуют. Спроси лучше у морской звезды.

Морская звезда лежала неподалёку на морском дне, и Тирли-ли поплыла к ней.

- Морская звезда, не знаешь ли ты, где достать перламутровую жемчужину в розовой раковине? — спросила рыбка Тирли-ли.

- Я уже давным-давно лежу без движения на этом месте, — ответила Морская звезда. — Меня омывают волны, и осыпает песок, и больше я в своей жизни ничего не вижу.

Рыбка Тирли-ли расстроилась, как вдруг услышала чарующий голос:

- Я знаю, я знаю, где найти такую жемчужину. Плыви сюда, моя маленькая рыбка.

Тирли-ли посмотрела вперёд и увидела прекрасную прозрачную Медузу, качающуюся на волнах. Рыбка уже была готова подплыть поближе, как вдруг её остановил чей-то окрик:

- Остановись, Тирли-ли! Не верь коварной Медузе! Она ничего не знает, а лишь хочет обжечь тебя своим ядом!

Это кричал маленький Крабик, притаившийся под камнем.

- Спасибо тебе, Крабик, — поблагодарила его Тирли-ли. — Я совсем забыла о коварстве медуз. Может, ты знаешь, где мне найти красивую перламутровую жемчужину в розовой раковине?

- Мне очень жаль, но я всего лишь маленький крабик, который всего боится и постоянно пятится назад. Спроси-ка ты лучше у резвого и быстрого Морского Конька, — посоветовал Крабик.

- Спасибо, — поблагодарила Тирли-ли и поплыла на поиски Морского Конька.

К счастью, тот пасся неподалёку в зарослях изумрудных водорослей.

- Здравствуй, Морской Конёк, — поздоровалась рыбка Тирли-ли. — Не знаешь ли ты, где я могу найти прекрасную перламутровую жемчужину в подарок для моей мамы?

- Такая жемчужина обязательно должна быть в пещере у Осьминога, — ответил Морской Конёк.

- Спасибо большое! — поблагодарила рыбка и поплыла к пещере Осьминога.

Как раз в то время Осьминог грелся на солнышке, которое проникало через чистую и прозрачную морскую воду.

- Здравствуй, Осьминог! — приветствовала его рыбка Тирли-ли. — Не найдётся ли у тебя в пещере прекрасной перламутровой жемчужины в розовой раковине? У моей мамы сегодня день рождения, и она давно мечтает о такой жемчужине.

- Здравствуй, Тирли-ли, — ответил Осьминог. — У меня как раз есть такая

жемчужина в пещере. Я с радостью отдам её тебе. Моя мама тоже очень любит жемчужины, и я знаю, что лучше подарка тебе не найти!

Осьминог отдал прекрасную перламутровую жемчужину Тирли-ли, за что та сказала ему: «Спасибо». Затем рыбка Тирли-ли поплыла домой к маме, которая уже заканчивала приготовление пирога.

- Mamочка, поздравляю тебя с днём рождения! Это твой подарок! — протянула рыбка Тирли-ли жемчужину маме-рыбке.

- Ах, какое чудо! — воскликнула мама. — Ты исполнила мою мечту!

Рыбка Тирли-ли рассказала маме о том, как друзья помогли ей найти жемчужину, и они пригласили всех на вечерний праздник. Конечно, кроме коварной Медузы (девчонки захотели позвать и Медузу, с условием, что та пообещает никого не жалить).

Морские жители отлично провели время на празднике у мамы-рыбки и Тирли-ли. А мама то и дело поглядывала на свою прекрасную жемчужину и благодарила дочку за такой подарок.

COŞUA AĞACI

MILLI PARKI

Los-Anjelesin 266 kilometrliyindəki Coşua Ağacı Milli Parkına xəyali səyahətə çıxmaq. Bura rəngli səhralar, əsrarəngiz Çolla kaktusları və məftunedici Coşua ağacları səltənətidir.

Coşua ağacı palma ilə kaktus arasında “Hansına daha çox bənzəyirəm”, – deyə düşünən bir ağacdır. Kaliforniya mormonları (Mormon təriqətinin davamçıları) belə hesab edirlər ki, bu qeyri-adi ağacın başını gövdəsinə qoymuş budaqları zaman-zaman dua edirmiş kimi üzünü Yaradana çevirir. Ağaca peyğəmbər Coşuanın adını qoyan da elə mormonlardır.

Park “Coşua Ağacı” adını alıb. Çünki bu parkda saysız-hesabsız Coşua ağacı var. Öz vəhşi heyvanları və bitkiləri, rəngbərəng qayalıqları, yumşaq iqlimi ilə park macərəbaz turistlərin marağına səbəb olur. Hə, bura həm də alpinistlərin, başqa sözlə desək, qayayadırmaşanların sevimli əyləncə məkanıdır. Onlar bu parkda müxtəlif şətinlikdə 500 marşrut üzrə xəyallarını həyata keçirə bilirlər.

Hər tərəf Coşua ağacıdır. Yerli amerikalılar bir zamanlar bu ağacın yarpaqlarından səbət və səndəllər hörürdülər.

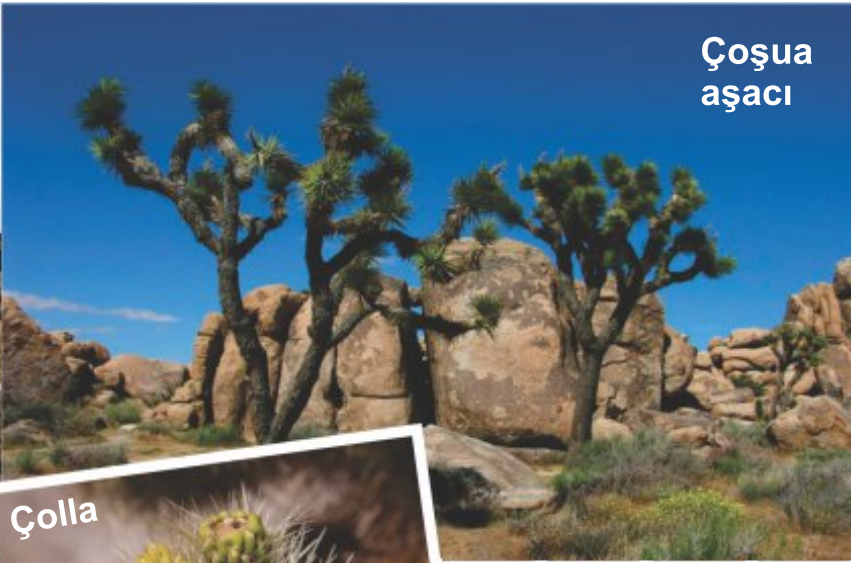
Parkda digər bitkilər də var. Quraqlıq olan kimi yarpaqlarından asanlıqla can qurtaran bu maraqlı bitki, belə üsulla nəmliyini qoruyub saxlayır. Yağış mövsümü başlayanda isə okotilyo və parıltılı fukeriya yeni yarpaqlar açır.

Parıltılı fukeriya qış yağışları mövsümü bitəndə çiçəkləyir. Al-qırmızı boruşəkilli çiçəklərin tozlanması ilə milçəkquşu, arı və digər uçan həşəratlar məşğul olur.

Çolla kaktusları bu parkın sevimli sakinləridir. Üzərinə işıq düşən kaktuslara yaxından baxanda kaktuslar yumşaq ayı oyuncaqlarına bənzəyirlər.

Çoşua ağacı

Çoşua ağacı

Çolla

Bu yerlərin ən ititikanlı kaktusu isə tikanlı armud kaktusudur.

Çoşua Ağacı Parkında günəşin qürubu əsrarəngiz bir mənzərədir. Günəş odlu şar kimi səmanı qızardır. Sonra ehtiyatla qayalıqların arxasına keçir. Və sabahı açmaq üçün şipşirin yuxuya gedir.

Çoşua Ağacı Parkında gecədir... Bu isə parkın baş-başa vermiş qayaları.

Gecənin qaranlığını Çoşua ağacları olduqca sirli-sehrli cazibə ilə yarırlar. 1000 il ömür sürən bu ağaclar 9-10 metr hündürlükdə olur. Bəzən bu ağaclarla Ölü Çoşua Ağacı da deyilir. Çünki onların gövdəsində il hələləri olmur. Ona görə də onların yaşını təyin etmək çətin olur. Amma bu yerdə koməyə gələn onların ildə cəmi 1 sm uzandığı haqda məlumatdır.

1994-cü ildə prezident Klinton Çoşua Ağacı Parkına Milli Park statusu verdi. Tez bir zamanda məşhurlaşan parkın ərazisinin 75%-inə insan ayağı dəyməyə qadağa qoyuldu.

İki səhranın – Moxave və Sonor səhralarının görüşmə nöqtəsində yerləşən bu park bəzən Səhra parkı da adlanır.

Hər il parka 1.25 milyon turist gəlir. Amma bununla belə parkın ərazisində nə otel, nə benzindoldurma məntəqəsi, nə restoranlar, nə də mağazalar var.

Yaz yağışları mövsümündə park sanki çiçək yağışına qərç olur. Ətir və rəng – budur bu mövsümdə bu məkanı xarakterizə edən. Çiçəkləyən səhra – okotilyo, lavanda, indiqo, primula çiçəkləri səhranı göy qurşağının yeddi rənginə boyayır.

Parkda dörd vahə var və onlar əsl quş şəhəridir. Sakit Okean sahillərindən gələn köçəri quşlar bu parkın rəngli və günəşli qoynunda məskən salır. Ən böyük vahə isə — İtirilmiş Palma Vahəsidir.

MİLÇƏKQUŞU YUVASINA SƏYAHƏT

Milçəkquşu dediyimizi bəlkə də sən və dostların Kolibri kimi tanıyırsınız. Amma ölçüləri çox-çox kiçik olduğu üçün bizim dildə onu Milçəkquşu adlandırırlar. Başqasının həyatı ilə belə yaxından maraqlanmaq etik qaydalardan kənar olsa da, bu gün biz Milçəkquşunun ömür dəftərini vərəqləyəcəyik...

Milçəkquşu yuvasından bu reportaj Kaliforniya ştatındakı Kupertinoda çəkilib. 2015-ci il aprelin 25-də isti ailə ocağı arzusunda olan ana Milçəkquşu yuva tikintisinə başlayıb. 2015-ci il iyunun 6-da isə artıq gənc və yaraşlıq bala milçəkquşular yuvadan pərvazlanıblar.

Milçəkquşu səltənətinin tikintisi cəmi 5 gün davam edib, aprelin 25-dən 30-na qədər. Bu mahir İnşaatçı yuvasının təməlini pambıq, pərqu, lələk və yumşaq otdan qoyub. Bütün bunları hörümçək toru ilə "suvayıb". Düşmənləri azdırmaq məqsədi ilə yuvaya quru yarpaq, ağac qabıqları ilə üzlük çəkib. Xarrat, dülgər, çilingər alətləri qismində öz dimdiyindən, qarnının alt hissəsindən, pəncə və qanadlarından istifadə edib. Zəhmətlə hazır etdiyi səltənətində xanım Milçəkquşunun ilk etdiyi iş yumurtlamaq olub.

Sonra isə kürt yatıb. Dözümlə, sədaqətlə və bala məhəbbəti ilə düz 15 gün yumurtaları öz bədəninin hərərəti ilə isidib. Gün ərzində yalnız bir neçə dəfə yemək və içmək niyyəti ilə onları tərk edib.

Və... Çırt... İlk ətcəbala yumurtadan çıxıb... Yenə də çırt... O biri ətcəbala da artıq həyatdadır... Vəssəlam. Cəmi iki ətcəbalanın anası olan qayğıkeş Milçəkquşu bütün günü dən və su dalınca gedir. Maraqlıdır, hər dəfə yuvada yalnız bir ətcəbala görünür. Çünki Milçəkquşu yuvasında hər şey növbələşdirilib – balaların biri yeyəndə, o biri yatır.

Yeni doğulan ətcəbalaların bədəni lümlütdür. Dərisi isə qapqara. Gözləri açılmır. Dimdikləri sapsarıdır. İlk günlər ana Milçəkquşu yalnız yemək və su dalınca gedir. Qalan vaxtlarda yuvada oturub bədəni ilə balalarını isidir.

Milçəkquşu bir uçuşda mədəsinə yığıdığı həşəratların üstündən bir qədər də çiçək şirəsi içir. Sonra sürətlə yuvaya tərəf uçar. Adətən, Milçəkquşu mədəsindəki qidanı həzm etmək üçün yuvanın yanındakı budağın üstünə qonur, bir neçə dəqiqə sonra cingiltili səs çıxara-çıxara yuvaya enir. Bu o deməkdir ki:

**DRA-NA-NA, DRA-NA-NA,
BOL YEMƏKLƏ GƏLİB ANA.
DADLI ÇİÇƏK ŞİRƏSİ VAR
LƏZZƏTLİ OLACAQ NAHAR...**

Və sonra mədəsindəki yarı həzm olunmuş şirin və ləzzətli qatışığı yemək növü-bəsi çatan ətcəbalanın boğazına qusur.

Artıq səkkiz gündür balaların yumurtdan çirt eləyib çıxdıqları. Qara dəriləri yavaş-yavaş pərqu ilə örtülür. Artıq ana yuva-ya gec-gec gəlir. Hətta bəzən gecələr də evdə tapılmaz. Ay-ay-ay...

Balaların gözü də görünür... Doğulduqlarının beşinci günü açılıb.

İki həftədən sonra isə yuvada bir itələşmə, bir qaçdı-tutdu başlayır ki, gəl görəsən. Ətlənmiş və tükələnmiş bala milçəkquşuların şən civiltisi aləmə yayılır.

Və günlərin bir günü
balalar qanadlanıb
yuvanı tərk edir.
Əlvida, doğma yuva!
Salam, Azadlıq!

FILADELFİYADA

GƏLƏCƏYİN MƏKTƏBİ

2006-cı ildə Filadelfiyada gələcəyin məktəbi açılıb. Bu məktəbdə uşaqlara dərslilər lazım olmur. Bütün fənlər üzrə yalnız bir tədris vəsaiti var – kompüter. Sınıf otağında kim nə cür, harada, kiminlə istəyir oturur. Diyircəkli ofis stullarında oturan şagirdlər sinfin harasına istəsələr sürüşüb gedirlər. Məktəb həyəti hasara alınmayıb. Bu məktəbdə heç kəs özünü “dörd divar “ arasında hiss etmir. Hər sinfin çıxışındakı holl bir ayrı rəngdədir. Azmamaq üçün...

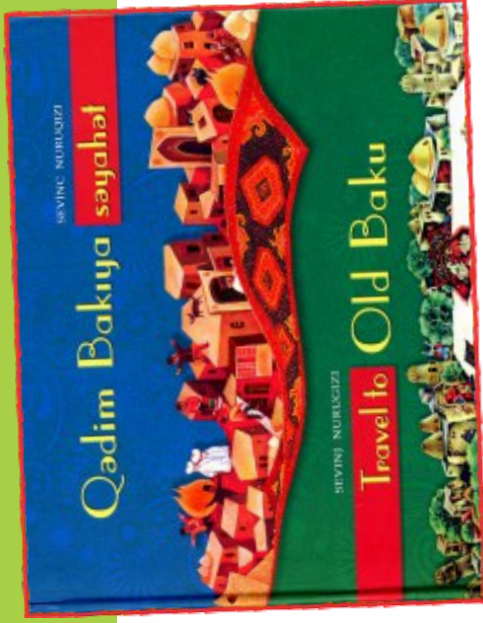

B
a
n
q
l
a
d
e
ş
d
e

QAYIQ - MƏKTƏB

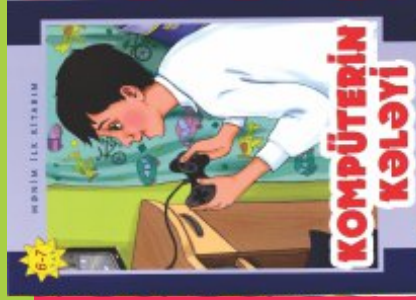

Davamlı yağan yağışlardan əziyyət çəkən banqladəşlilər bu məsələnin həlli yolunu tapıblar. Onların 100 ədəd qayıq-məktəbi indi fasiləsiz subasmalardan qorxmur. Günəş batareyaları ilə işıqlandırılan sinif otaqları istənilən havada rahat və güvənlidir. Üzən məktəblər fasiləsiz internet, noutbuk və kitabxana ilə təchiz edilib. Bu günə qədər qayıq-məktəblərdə 70 000 uşaq üzə-üzə oxuyub...

Sevinc Nuruqızı - Qədim Bakıya səyahət
Kitabda UNESCO-nun Dünya Mədəni İrs siyahısına daxil olunmuş İçərişəhərin daxilinə səyahət edilir, şəhərin abidələri, mehəllələri, meişəti, mətbəxi, oyun və mərasimləri, adət-ənənələri haqqında danışılır.

ÇOX OXUSAN, ÇOX BİLƏRSƏN

Kitabda şagirdi Toğrulun simasında bütün məktəb şagirdlərinin kompüterə az vaxt ayrılmalı, daha çox dərsləri ilə məşğul olmaq lazım olduğunu uşaqlara izah edilir.

Bu kitabda ulduzun suya deyən kimi dönüb gözəl bir Peri "Ulduz Perisi" olduğundan bəhs edilir.

"İki gü" - Öz məhəbbəti sayəsində rəfiqəsini xilas edən fədakar gülnü nağili.

Bu kitabda Pişik və Gülərin itmiş gəlinciyi haqqında bəhs edilir. Bu kitabı oxuyarkən, balaca korpələrimiz heyvanlara xoş münasibət bəsləməyi, düzgün olmağı və necə dost qazanmağı öyrənəcəklər.

ƏXLAQİ DƏYƏRLƏR

**KÖMƏK EDİRƏM,
SEVMƏYİ BACARIRAM,
SƏBİRLİ OLMAĞI BACARIRAM**

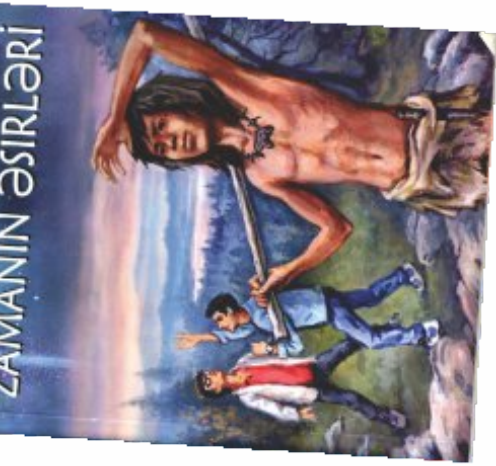
"Əxlaqi dəyərlər" seriyasına daxil olan hər kitab bir mənəvi dəyərdən bəhs edir. Burada bir-birini tamamlayan nağil, kiçik hekayə və oyunlar təqdim olunmuşdur. Bu mətləri heveslə oxuyacaq, oyunları oynayarkən əylənəcək və əxlaqi dəyərlərin həyatınızdakı yerini dərinləndirəcək. Bu kitabda isə düzgünlükdən bəhs edilir.

**"Cek və paxla dənəsi"
"Üç donuz balası"**

Sən bu ingilis nağulını oxumaqdan çox böyük zövq alacaqsan. Dünya şöhrətli rəssam Andrea Petrlikin çəkdiyi rəngarəng illüstrasiyalar isə dostlarınla müzakirə aparmaq üçün əlavə zəmin yaradacaq.

**Reyhan Yusifqızı
Zamanın əsirləri**

"Yaşıl gözülü qız"ın qəhrəmanlarının maceraları davam edir. Bu dəfə uşaqlar zaman maşınında Daş dövrünə düşürlər. Sərt təbiət, vəhşi heyvanlar, odla qızınan ibtidai insanlar...

**Творчество
народного
художника
Азербайджана
Торгула
Нариманбекова**

Настоящая книга предназначена для изучения истории и теории национального искусства.

**İsrafil İsmayılov –
Gələcəyin adamı**

Müəllif monoqrafiyada İlyas Əfəndiyevin Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuş ilk pyesindən son pyesinə qədər dramaturji yaradıcılığından və milli dramaturgiyamıza gətirdiyi mühüm yeniliklərdən söz açmışdır.

Sumo qədim tarixə malik milli yapon döyüşüdür. Oyun, üzərinə qum səpilmiş gil əsaslı meydançada keçirilir. Meydançanın diametri 4, 55 metr olur. Sumator (sumo döyüşçüsü) rəqibini ya meydanın sərhədlərindən kənara çıxartmalı, ya da onu pəncələrindən başqa bədəninin istənilən hissəsi ilə yerə toxunmağa məcbur etməlidir. Yumruq vurmaq, ayaqla zərbə endirmək, rəqibi boğmaq, saçından tutub çəkmək qadağandır.

Sumo döyüşləri bir-iki dəqiqə davam edir. Beş dəqiqəlik sumo döyüşü nadir hallarda baş tutur.

Müasir sumatorlar ağırçəkili olur. Sumo kəməri "mavasi" adlanır. Sumo döyüşçülərinin yarıçılpaq halda döyüşməsi təsadüfi deyil. Bu, döyüşün xeyirxah niyyətli olmasından xəbər verir. Çünki sumatorların geyimin altında hansısa bir silah gizlətməsi ehtimalı yoxdur.

Çox böyük bədən ölçülərinə malik sumatoru yıxmaq və dairədən kənara çıxartmaq olduqca çətinidir. Bunu etmək üçün sumo oyunununun 82 fəndi var. Ən effektiv fənd "ippondzoy" – iki əl ilə rəqibin bir əlindən tutub onu kürəyi üzərindən arxaya atmaqdır. 1990-2001-ci illərdə bu fəndi işlətməyə yalnız bir nəfər – 170 kq çəkili sumator Kayo nail olmuşdur. O, 220 kq çəkili Musasimoru beləcə götürüb ata bilmişdir.

Başqa idman növlərindən fərqli olaraq sumoda müxtəlif çəkili insanlar döyüşə bilər. Bu idman növü hələ də yüz il əvvəlki ənənələrinə sadıqdır.

Döyüşdən öncə oyunçular ovuclarını qarşılarında açıb çırpır, əllərini yarıqatlanmış dizlərinə söykəyib çöməltmə oturur və bir-birinin gözünün içində sərt nəzərlərlə baxırlar. Bu "sonke" adlanır. Sonke 3-4 dəfə təkrar olunur. Nəhayət, onlar yumruqlarını meydançanın döşəməsinə qoyur və hakimin işarəsi ilə döyüşə başlayırlar.

Oyunun sonunda yenidən sonke yerinə yetirilir və bu poza hakimin nəticəsi elan olunana kimi davam edir.

Sumo yarışları ildə 6 dəfə, yanvardan başlayaraq tək aylarda keçirilir. Birmənalı olaraq oyunun keçirilmə məkanları dəyişilməz olaraq qalır – yanvar, may və sentyabrda – Tokioda, martda – Osakoda, iyulda – Naqoyeda, noyabrda – Fukuokedə.

Amma jurnalımızın bu sayında oxuyacağınız "Düyü unundan kökələr" adlı yapon nağılının qəhrəmanları isə harda gəldi və nə vaxt ürəkləri istədi sumo yarışına çıxıb bilirlər...

MƏNTİQİ

SUAL

Bağ evində istirahət edən yeddi bacının hərəsi bir işlə məşğuldur.
Birinci bacı – kitab oxuyur.
İkinci bacı – yemək bişirir.
Üçüncü bacı – şahmat oynayır.
Dördüncü bacı – krossvord həll edir.
Beşinci bacı – paltar ütüləyir.
Altıncı bacı – güllərə qulluq edir.
Bəs yeddinci bacı nə işlə məşğuldur?

Kibrit çöplərindən qədəh fiquru düzəldilib. İçində gavalı var. Qədəhin ağzını elə çevir ki, gavalı qədəhdən kənar qalsın.

Bir sırada üç dolu, üç boş stəkan var. Yalnız bir stəkanı götürməklə dolu və boş stəkanları necə növbələşdirmək olar?

Bir nəfər 17-ci mərtəbədə yaşayır. Öz mərtəbəsinə yalnız yağışlı havada, bir də liftdə ondan başqa kimsə olanda qalxa bilər. Yaxşı havada və liftdə tək olanda isə yalnız 9-cu mərtəbəyə qədər qalxa bilər. Qalan mərtəbələri piyada çıxır...

Əgər gecə saat 12-də yağış yağırsa, 72 saatdan sonra günəşli hava ola bilərmi?

Ötən sayımızdakı sualların cavabları

1. Maşın dayanacağı

Cavab: Şekli xəyali olaraq tərsinə çevir və cavab hazırdır.

2. Dörd rəqəmli saylar

Cavab: $2581 = 2$

3. Say piramidası

Sayların ardıcılığını diqqətlə izlə. D və E-nin altında nə var?

Cavab: D = 1345; E = 2440

Öncə aşağı cərgədəki saylar toplanır:

$198 + 263 = 461$. Alınan cavab üst qatdakı saydan böyükdür: $461 > 446$.

Böyük saydan kiçiyi çıx:

$461 - 446 = 15$. Eyni üsulla o biri cütlükləri də say, hər yerdə 15 alınır. Budur! Məsələnin həllinə açar!

4. Şokolad qutusu

Cavab: diaqram B.

Neçə dəne karamelli şokolad var?

$30 - 10 = 20$. Neçə dəne kokoslu

şokolad var? $25 - 10 = 15$. Bəs ne

qədər içliksiz şokolad var? $50 -$

$(20 + 15 + 10) = 15$

5. Hansı nağıldır?

Cavab: Əlibaba və qırx quldur.

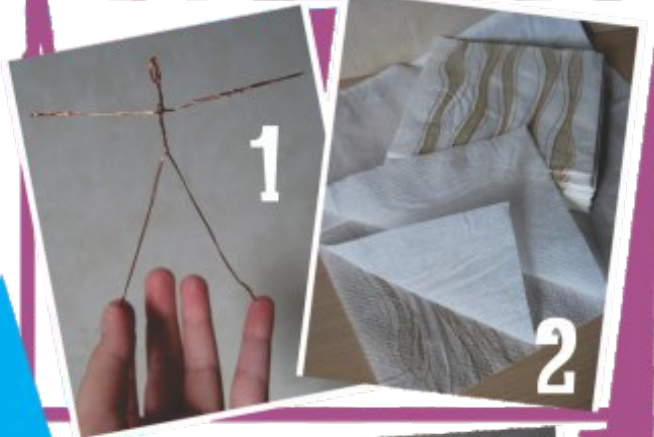
Heç nədən düzəlt

UÇUŞAN

BALERİNLƏR

Bu gözəlliyi hazırlamaq üçün sənə heç nə lazım deyil... İnanmırsan?! Sadəcə, atanın alat çantasından götürdüyün bir parça məftil, bir kəlbətin, sellofan sap, azacıq yapışqan və rəngbərabər mətbəx salfetləri. Gördün ki... Başqa heç nə...

Başladıq! Heç nədən əlvən və uçuşan balerinalar düzəltməyə.

Məftildən sadə adam fiquru düzəlt. Salfet kağızlarının nazik qatlarını bir-birindən ayır. Zərif salfet laylarını əlinlə zolaqlara ayır. Məftil fiqurun üzərinə yapışqan çək və salfet zolaqlarından ona bədən forması düzəltməyə çalış. Əgər kişi balerin düzəldəcəksənsə onun bədənində bir az çox salfet dola.

Sonra salftədən dairələr kəs. Onları mərkəz nöqtədən tutub bur və bir qədər saxlayıb aç. Balerinlərə üst-üstə bir-neçə atək geyindirə də bilərsən. Təxəyyülünü işə sal. Rəng və zəriflik seçimi sənin öhdənə düşür. Şən ayləncələr və bir-birindən gözəl balerinlər...

Ayyyy... Lap yadımdan çıxdı. Sən düzəltdiyin balerinləri sapa keçirdib istədiyin yerdən asa bilərsən...

31

Baş redaktor: Şəhla Qəmbərova
Redaktor: Sevinc Nuruqızı
Korrektor: İlahə Quliyeva
Bədii tərtibat: Gülnar Qurbanova
Üz qabığında: Nilgün Axundova

Müəlliflik hüququ F.Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanasına
məxsusdur.

Xüsusi icazə olmadan jurnalın
sürətini, elektron variantını çap
etmək və yaymaq qanuna ziddir.

Ünvan: Bakı AZ1022 S.Vurğun
küçəsi 122G

Tel: (+99412) 5970851,
Faks: (+99412) 5970879.

Jurnalımıza abunə olmaq
istəyirsinizsə, yuxarıdakı ünvana
müraciət edə bilərsiniz.

«Aspoliqraf LTD» nəşriyyat-
poliqrafiya müəssisəsinin
mətbəəsində hazır diapozitiv-
lərdən çap olunmuşdur.

www.fb.com/clb.az